

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym 1 lutego 2017 roku do Sadu Rejonowego w C. zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika powód (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej E. A. kwoty 7 435,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 18 lipca 2016 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Argumentując żądanie pozwu (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. wskazał, iż w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 11 stycznia 2013 roku uszkodzeniu uległ należący do pozwanej E. A. pojazd marki B. o nr rej. (...). Pozwana w dniu 25 stycznia 2013 roku zawarła z (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. umowę najmu pojazdu zastępczego marki F. (...), przy wysokości czynszu najmu określonej na kwotę 160 zł netto za dobę. Najem trwał przez okres 22 dni, tj. do dnia 16 lutego 2013 roku. Powód w dniu 25 lutego 2013 roku wystawił fakturę VAT nr (...) obciążającą pozwaną należnością z tytułu czynszu najmu za okres 22 dni w wysokości 4 329,60 zł. Tego samego dnia strony postępowania zawarły umowę cesji wierzytelności, na mocy której E. A. przelała na (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. przysługującą jej wierzytelność z odszkodowania OC z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego i – zgodnie z § 1pkt 5 lit. a umowy – zobowiązała się do zwrotu cesjonariuszowi należnych kwot, jeżeli wierzytelność jej nie przysługuje. W toku postępowania likwidacyjnego ubezpieczyciel – po uwzględnieniu stopnia przyczynienia się pozwanej do powstania szkody w wymiarze 50% - wypłacił odszkodowanie z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w wysokości 2 164,80 zł. Ponadto w dniu 31 stycznia 2014 roku E. A. zawarła z poprzednikiem prawnym powoda - (...) s.c. R. K., E. K. – cesję powierniczego przelewu wierzytelności odszkodowania. Na podstawie powyższych umów cesji powódka wytoczyła przeciwko ubezpieczycielowi sprawcy zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku powództwo o zapłatę brakujących należności z tytułu odszkodowania. Sąd Rejonowy w C. wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2016 roku (sygn. akt VIII GC 580/14) powództwo oddalił, wskazując przy tym na przyczynienie się E. A. do zdarzenia. W ocenie strony powodowej pozwana zawierając umowę cesji wierzytelności wiedziała o ograniczeniu odpowiedzialności sprawcy zdarzenia, jednak w zamiarze zawarcia umowy cesji z pokrzywdzeniem cesjonariusza, zapewniła kontrahenta, iż nie przyczyniła się do zaistnienia zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku. Strona powodowa podstawę prawną odpowiedzialności pozwanej wywodziła przy tym zarówno z art. 471 k.c., jak i art. 415 k.c. w zw. z art. 443 k.c. Pismem z dnia 6 lipca 2016 roku (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. wezwał pozwaną do naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 2 164,80 zł tytułem należności głównej za najem pojazdu zastępczego oraz kwoty 5 270,90 zł z tytułu poniesionych kosztów postępowania sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w C. pod sygn. akt VIII (...), w tym 339 zł z tytułu opłaty sądowej, 80 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu świadka, 2 900,90 zł tytułem zaliczek na poczet opinii biegłego sądowego, 34 zł tytułem opłat od pełnomocnictwa oraz 1 917 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przeciwnika. Strona powodowa w piśmie z dnia 24 lipca 2017 roku, odnosząc się do zarzutu przedawnienia roszczenia o zapłatę kwoty z tytułu najmu pojazdu zastępczego, wyraziła przekonanie, iż bieg terminu przedawnienia roszczenia rozpocząć mógł się najwcześniej chwilą wydania wyroku ustalającego zakres odpowiedzialności pozwanej za skutki zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku, albowiem powód wówczas dowiedział się o przysługującym mu uprawnieniu do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych.

W odpowiedzi na pozew datowanej na dzień 20 marca 2017 roku pozwana E. C. (1) z domu A. podniosła zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu rejonowego w C., wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów postępowania. Uzasadniając żądanie oddalenia powództwa w całości pozwana w pierwszej kolejności podniosła zarzut przedawnienia roszczenia w zakresie żądanie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie 2 164,80 zł. Termin wymagalności roszczenia określony został w fakturze VAT nr (...) na dzień 5 marca 2013 roku i począwszy od dnia następnego rozpoczął swój bieg termin przedawnienia. Strona powodowa nie podjęła przy tym żadnych czynności prowadzących do przerwania biegu terminu przedawnienia. Odnosząc się natomiast do żądania zwrotu poniesionych przez powoda kosztów postępowania prowadzonego przez Sąd Rejonowy w C. pod sygn. akt VIII GC (...) pozwana wskazała, iż powód zawierając umowę cesji oraz umowę powierniczego przelewu wierzytelności działał jako profesjonalista, zajmujący się wynajmem pojazdów zastępczych i uzyskiwaniem odszkodowań w zamian za wynagrodzenie w wysokości 30% wartości odszkodowań. Stosownie do § 2 ust. 4 w zw. z § 5 ust. 3 umowy powierniczego przelewu wierzytelności koszty działań zmierzających do wyegzekwowania należności

odszkodowawczych ponosić miał (...) s.c. R. K., E. K.. Pozwana w dniu 25 lutego 2013 roku wydała powodowi wszelkie posiadane dokumenty związane z prowadzonym postępowaniem likwidacyjnym, w tym decyzję ubezpieczyciela z dnia 8 maja 2013 roku w przedmiocie przyczynienia się poszkodowanej do zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku. E. C. (1) nie posiadała specjalistycznej wiedzy z dziedziny wypadków komunikacyjnych, nie wiedziała czy dokonane przez ubezpieczyciela ograniczenie odpowiedzialności było zgodne z przepisami prawa i w tym zakresie opierała się wyłącznie na informacjach uzyskiwanych od powoda. Nie wiedziała również – do chwili wezwania jej w charakterze świadka - o zainicjowaniu przez powoda postępowania przed Sądem Rejonowym w C., ani też nie miała wpływu na jego przebieg oraz czynione w nim wydatki.

Postanowieniem z dnia 24 marca 2017 roku Sąd Rejonowy w C. stwierdził swoją niewłaściwość i sprawę przekazał do rozpoznania miejscowo właściwemu Sądowi Rejonowemu w S. (k. 57 - 58).

W piśmie z dnia 24 sierpnia 2017 roku zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika E. C. (1) podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, w tym w zakresie zarzutu przedawnienia roszczenia w części dochodzonej należności wynikającej z faktury VAT nr (...) r., oraz wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Osobą zobowiązaną do zapłaty czynszu najmu pojazdu zastępczego, zgodnie z zawartą między stronami umową, była E. C. (1). (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. od chwili wymagalności roszczenia znał osobę dłużnika i mógł dochodzić roszczenia w terminie zabezpieczającym go przed ewentualnym przedawnieniem roszczenia. Ustalenia stron, w wyniku których powód roszczenia o zapłatę dochodził bezpośrednio od ubezpieczyciela, nie wstrzymywały biegu terminu przedawnienia.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 11 stycznia 2013 roku około godz. 11 kierująca samochodem marki B. (...) o nr rej. (...) E. C. (1) z domu A. podróżowała ul. (...) w S. w kierunku S., natomiast w stronę przeciwną jechał kierujący samochodem osobowym marki A. (...) o nr rej. (...) R. M.. R. M. przejeżdżając przez most na rzece S. zmienił pas ruchu i jechał pasem przeznaczonym dla samochodów poruszających się w przeciwnym kierunku. Wyjeżdżająca z łuku drogi E. C. (1) z domu A., celem wyminięcia pojazdu marki A. o nr rej. (...), również zmieniła pas ruchu na przeciwny. Pojazdy wyminiły się bezkolizyjnie, po czym E. C. (1) przyspieszyła, utraciła panowanie nad kierowanym pojazdem i uderzyła w barierkę mostu. W wyniku uderzenia uszkodzeniu uległ prawy bok nadwozia pojazdu, w tym błotnik przedni, drzwi przednie i tylne, rama boku, próg, prawa strona dachu i pokrywy komory silnika (dokumenty z akt SR w C. sygn. akt VIII GC (...)). E. C. (1) z domu A. zaistniałą szkodę zgłosiła (...) Towarzystwu Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W. - obejmującemu ochroną ubezpieczeniową od odpowiedzialności cywilnej z tytułu umowy ubezpieczenia posiadacza pojazdu marki A. (...) o nr rej. (...) - w dniu 14 stycznia 2013 roku (akta szkody zawarte w aktach SR w C. o sygn. VIII GC (...)).

W dniu 25 stycznia 2013 roku (...) spółka cywilna R. K. (2) i E. K. (obecnie: (...) spółka z o.o. z siedzibą w C.) zawarła z E. A. (obecnie C.) umowę wynajmu samochodu nr (...) wedle której powód – jako wynajmujący – zobowiązał się oddać pozwanej do używania samochód osobowy marki F. (...) o nr rej. (...) wraz z dowodem rejestracyjnym oraz dowodem ubezpieczenia na okres od dnia 25 stycznia 2013 roku od godz. 16:00 do dnia wypłaty odszkodowania, nie później niż w terminie 28 dni od dnia zawarcia umowy w przypadku szkody całkowitej, bądź do dnia naprawy pojazdu z uwzględnieniem rzeczywistego czasu naprawy w przypadku szkody częściowej, zaś pozwana – jako najemca – zobowiązała się do uiszczenia czynszu najmu pojazdu zastępczego w wysokości 160 zł netto za dobę (odpis umowy najmu k. 22). Tego samego dnia E. C. (1) udzieliła (...) spółka cywilna R. K. (2) i E. K. upoważnienia do pozyskiwania wszelkich informacji dotyczących postępowania likwidacyjnego prowadzonego przez (...) Towarzystwu Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W., dokonywania czynności pozaprocesowych związanych z wynajmem samochodu zastępczego, jak też do otrzymania odszkodowania z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz zwrotu kosztów procesu (akta szkody zawarte w aktach SR w C. o sygn. VIII GC (...)). Pozwana pojazd zwróciła w dniu 18 lutego 2013 roku o godz. 17:00 (odpis protokołu zwrotu samochodu k. 24).

W dniu 25 lutego 2013 roku (...) spółka cywilna R. K. (2) i E. K. (obecnie: (...) spółka z o.o. z siedzibą w C.) wystawiła fakturę VAT nr (...), wedle której E. A. z tytułu najmu samochodu marki F. o nr rej. (...) w okresie od 25 stycznia do 16 lutego 2013 roku (tj. 22 dni) zobowiązana była do zapłaty kwoty 4 329,60 zł brutto (3520,00 zł netto) do dnia 4 marca 2013 roku (odpis faktury VAT k. 21). Tego samego dnia (25 lutego 2013 roku) pomiędzy cedentem E. A. (obecnie C.), a cesjonariuszem (...) spółka cywilna R. K. (2) i E. K. (obecnie: (...) spółka z o.o. z siedzibą w C.) zawarta została umowa cesji wierzytelności. Pozwana na rzecz powoda swoją wierzytelność z tytułu najmu pojazdu zastępczego, potwierdzonych fakturą FV nr (...) przelała - celem zaspokojenia wierzytelności cesjonariusza z tytułu najmu samochodu zastępczego marki F. (...) o nr rej. (...) - a cesjonariusz wierzytelność powyższą przyjął. W § 1 pkt 3 umowy E. C. (1) oświadczyła, iż przysługująca jej wierzytelność z tytułu odszkodowania jest bezsporna, nie jest przedawniona, nie jest ograniczona żadnymi przepisami prawa ani postanowieniami umownymi, nadaje się do zbycia oraz jest wolna od obciążeń i może być dochodzona od ubezpieczyciela w pełnej wysokości, a jednocześnie w § 1 pkt 5 lit a umowy zobowiązała się – w przypadku, gdyby przelana wierzytelność jej nie przysługiwała – do pokrycia wierzytelności przysługującej cesjonariuszowi z tytułu zwrotu kosztów samochodu zastępczego w pełnej wysokości wraz z odsetkami i wszystkimi innymi kosztami ubocznymi, związanymi z tą wierzytelnością (odpis umowy cesji k. 14 – 15).

Pismem z dnia 25 marca 2013 roku (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W. uznało swoją odpowiedzialność za skutki zdarzenia co do zasady, ustaliło 50% stopień przyczynienia się poszkodowanej i po rozliczeniu szkody jako całkowitej przyznało na rzecz E. A. odszkodowanie w wysokości 4 600 zł brutto, z czego kwotę 2 164,80 zł wypłacono na rzecz (...) spółka cywilna R. K. (2) i E. K.. Odnosząc się do wniesionego odwołania, w piśmie z dnia 7 maja 2013 roku, ubezpieczyciel podtrzymał dotychczasową decyzję w całości.

W dniu 31 stycznia 2014 roku pomiędzy E. A. (obecnie C.), a (...) spółka cywilna R. K. (2) i E. K. (obecnie: (...) spółka z o.o. z siedzibą w C.) zawarta została umowa powierniczego przelewu przysługujące pozwanej od (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W. spornej wierzytelności z tytułu wypadku samochodowego z dnia 11 stycznia 2013 roku, obejmującej świadczenie pieniężne wynikające z umowy ubezpieczenia nr (...), potwierdzonej decyzją z dnia 16 lutego 2013 roku o ustaleniu wysokości odszkodowania z tytułu szkody całkowitej w pojeździe marki B. o nr rej. (...), wraz ze wszystkimi związanymi z nią prawami. Zgodnie z § 5 ust. 1 i § 6 ust. 1 i 2 umowy (...) spółka cywilna R. K. (2) i E. K. (obecnie: (...) spółka z o.o. z siedzibą w C.) zobowiązała się do prowadzenia działań zmierzających do odzyskania wierzytelności w imieniu własnym, na rachunek E. A. (obecnie C.) w zamian za prowizję w wysokości 30% wyegzekwowanej wierzytelności, powiększonej o należny podatek od towarów i usług (odpis umowy k. 16-19).

W dniu 28 lutego 2014 roku R. K. (2) i E. K. prowadzący wspólnie działalność gospodarczą pod nazwą (...) spółka cywilna R. K. (2) i E. K. wnieśli do Sądu Rejonowego w C. pozew przeciwko (...) Towarzystwu Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W. o zapłatę tytułem uzupełnienia odszkodowania za skutki zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku kwoty 6 764,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 25 marca 2013 roku do dnia zapłaty. (...) spółka cywilna R. K. (2) i E. K. przekształcona została w (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. jednomyślną uchwałą wspólników z dnia 8 września 2014 roku. W toku postępowania o sygn. akt VIII GC (...) strona powodowa poniosła koszty opłaty sądowej od pozwu w wysokości 339,00 zł, zaliczek na poczet przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu ruchu drogowego w łącznej wysokości 1700,00 zł oraz opłat skarbowych od udzielonych pełnomocnictw w wysokości 34,00 zł.

Wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2016 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII GC (...) Sąd Rejonowy w C. powództwo (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. przeciwko (...) Towarzystwu Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W. oddalił w całości, zasądził tytułem zwrotu kosztów procesu od (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. na rzecz (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W. kwotę 1 917,00 zł, nakazał pobrać od (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. na rzecz Skarbu Państwa – Sadu Rejonowego w C. kwotę 80,00 zł tytułem zwrotu poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa kosztów dojazdu świadka oraz kwotę 1 200,90 zł tytułem zwrotu poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa kosztów sporządzenia opinii biegłego sądowego. W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy w C. wskazał, iż w świetle przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego, w tym w szczególności wniosków płynących z opinii biegłego sądowego z zakresu

ruchu drogowego T. B., (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W. słusznie ustaliło stopień przyczynienia się E. C. (1) do powstania szkody na poziomie co najmniej 50 % i ograniczyło kwotę należnego odszkodowania (odpis wyroku z uzasadnieniem k. 10-13). (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. uścił na rzecz Sądu Rejonowego w C. należność z tytułu wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa przelewem w łącznej wysokości 1280,90 zł w dniu 23 czerwca 2016 roku. Zasądzoną na rzecz (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W. kwotę 1 917,00 zł (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. uścił w dniu 15 czerwca 2016 roku.

Sąd zważył, co następuje:

Strona powodowa, działająca przez profesjonalnego pełnomocnika, podstawy faktycznej i prawnej dochodzonych roszczeń upatrywała zarówno w niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu przez pozwaną powyższych zobowiązań umownych, jak i w odpowiedzialności sprawcy za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym. Zbieg roszczeń z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem kontraktu oraz wyrządzoną czynem niedozwolonym (deliktem) reguluje art. 443 k.c., statuując, iż roszczenia o naprawienie szkody z tytułu czynu niedozwolonego nie wyłącza okoliczność, że działanie lub zaniechanie, z którego szkoda wynikła, stanowiło niewykonanie lub nienależyte wykonanie istniejącego uprzednio zobowiązania - chyba że z treści istniejącego uprzednio zobowiązania wynika co innego. Dla zastosowania przepisu art. 443 k.c. musi zaistnieć tzw. tożsamość źródła szkody (zdarzenie powodujące szkodę musi skutkować powstaniem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania oraz musi być jednocześnie deliktem). Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 1964 r. (II CR 540/60, Legalis nr 42389) zbieg odpowiedzialności zachodzi wtedy, gdy dłużnik nie tylko nie wykonuje lub nienależyte wykonuje swoje zobowiązania umowne, lecz jednocześnie narusza nakaz lub zakaz zobowiązujący go niezależnie od istniejącego między stronami stosunku prawnego. Zbieg zatem zajdzie w momencie, gdy zachowanie dłużnika jednocześnie naruszy zobowiązanie oraz powszechnie obowiązujące nakazy lub zakazy, które wynikają z norm prawa i zasad współżycia społecznego. Podkreślić jednocześnie należy, iż w wypadku zbiegu roszczeń nie jest możliwe wywodzenie roszczeń jednocześnie z obu podstaw odpowiedzialności – osobie uprawnionej przysługuje prawo wyboru jednego z reżimów odpowiedzialności osoby zobowiązanej do naprawienia szkody, a w wypadku gdy taki wybór nie zostanie dokonany, np. przez samo wskazanie faktów uzasadniających żądanie pozwu albo określenie podstawy prawnej roszczeń. W przypadku niedokonania wyboru reżimu odpowiedzialności przez poszkodowanego obowiązkiem sądu jest podjęcie decyzji, jakie przepisy powinny być podstawą rozstrzygnięcia, przy uwzględnieniu sytuacji poszkodowanego i kierowaniu się prymatem tej zasady odpowiedzialności, która dla poszkodowanego jest korzystniejsza. W przedmiotowej sprawie zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika powód nie tylko nie dokonał wyboru reżimu odpowiedzialności, lecz przeciwnie – podstawy prawnej odpowiedzialności pozwanej upatrywał zarówno w art. 471 k.c., jak i art. 415 k.c. w zw. z art. 443 k.c., co implikowało konieczność ustalenia właściwego reżimu przez Sąd.

Wobec podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia, jak też jego znaczenia dla ustalenia właściwego reżimu odpowiedzialności odszkodowawczej, Sąd w pierwszej kolejności przeanalizował zasadność tego zarzutu. Stosownie bowiem do art. 117 k.c., roszczenia majątkowe, z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, ulegają przedawnieniu, zaś skutkiem upływu terminu przedawnienia jest niemożność skutecznego dochodzenia od dłużnika spełnienia świadczenia. Termin przedawnienia roszczeń odszkodowawczych – zarówno w zakresie reżimu odpowiedzialności deliktowej, jak i kontraktowej – ustalany jest przy tym indywidualnie dla każdego zobowiązania. Bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju, albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia lub zabezpieczenia oraz przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje (art. 123 § 1 k.p.c.).

Zasady przedawnienia roszczeń o wykonanie zobowiązania albo o naprawienie szkody wyrządzonej ich niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem nie zostały uregulowane w sposób ogólny i co do zasady do tych roszczeń zastosowanie znajdują ogólne przepisy o przedawnieniu (art. 117-125 k.c.). Zgodnie z art. 118 k.c. roszczenia majątkowe, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, przedawniają się z upływem lat dziesięciu. Z kolei roszczenia o świadczenia okresowe, a także związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przedawniają się po upływie lat

trzech (art. 118 k.c.). Ustawodawca nie przewidział odrębnych terminów przedawnienia roszczeń odszkodowawczych z tytułu przelewu wierzytelności, tym samym zastosowanie w niniejszej sprawie miały terminy ogólne. Poza sporem pozostawało przy tym, iż zarówno zawarcie umowy najmu pojazdu zastępczego, jak i cesji wierzytelności oraz powierniczego przelewu wierzytelności, dokonane zostało w ramach prowadzonej przez (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. działalności gospodarczej z zakresu wynajmu i dzierżawy samochodów osobowych i furgonetek oraz pozostałego doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, a tym samym zastosowanie w sprawie znajdował termin 3 letni. Zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Roszczenie o naprawienie szkody w reżimie ex contractu staje się wymagalne po wezwaniu dłużnika przez wierzyciela do spełnienia świadczenia (art. 455 k.c.). Powołane wyżej brzmienie art. 120 § 1 zdanie drugie k.c. wskazuje jednak na konieczność oddzielenia rzeczywistej wymagalności roszczenia od "wymagalności hipotetycznej", ustalanej z odwołaniem się do chwili, w której stan wymagalności roszczenia mógł powstać najwcześniej. Jeśli spowodowanie wymagalności roszczenia zależy od podjęcia określonych czynności przez wierzyciela (w tym od wezwania dłużnika do zapłaty), to należy uznać, że podjął on te czynności w najwcześniejszym możliwym terminie. Termin ten musi być ustalany indywidualnie dla każdego zobowiązania. Najwcześniejszą chwilą, w której wierzyciel może wezwać dłużnika do zapłaty odszkodowania jest dzień, w którym doszło do spełnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej. W konsekwencji, w tym momencie rozpocznie się bieg przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody ex contractu. Powyższe odzwierciedlenie znalazło również w poglądzie Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale z dnia 22 listopada 2013 roku w sprawie III CZP 72/13, wedle którego **termin przedawnienia roszczenia o zapłatę odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (art. 471 k.c.) rozpoczyna bieg od dnia wystąpienia szkody pozostającej w związku przyczynowym z tym zdarzeniem** (art. 120 § 1 k.c.). Dla stwierdzenia, że zaistniał stan wymagalności roszczenia o wykonanie zobowiązania bezterminowego nie ma przy tym znaczenia to, czy wierzyciel lub dłużnik mieli wiedzę o okolicznościach, które go uzasadniały. Natomiast zasady **przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym** określone zostały w art. 442⁽¹⁾ k.c. Stosownie do powyższego przepisu roszczenia te ulegają przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Ustalenie wiedzy poszkodowanego o szkodzie dla oznaczenia biegu terminu nie stanowi rekonstrukcji rzeczywistego stanu świadomości poszkodowanego, lecz przypisanie mu świadomości wystąpienia szkody, opartego na obiektywnie sprawdzalnych okolicznościach. Poszkodowany w swoich sprawach powinien zachować się w sposób zapobiegliwy i dążyć do starań o uzyskanie informacji istotnych z punktu widzenia przesłanek odpowiedzialności za doznaną szkodę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2013 roku, IV CSK 611/12). W konsekwencji pod względem biegu terminu przedawnienia co do zasady korzystniejszy jest wybór reżimu odpowiedzialności deliktowej.

Zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. roszczeń odszkodowawczych – zarówno w odniesieniu do odpowiedzialności deliktowej, jak i kontraktowej – wywodził z uszczerbków majątkowych powstałych w dwóch różnych okresach.

Pierwszy z uszczerbków wyrażał się w uzyskaniu przez cesjonariusza – na skutek zawarcia umowy cesji wierzytelności z dnia 25 lutego 2013 roku – wierzytelności w niższej wysokości, aniżeli deklarowana przez pozwaną, a zarazem niższej aniżeli przysługująca powodowi należność z tytułu najmu pojazdu zastępczego i określony został on na **kwotę 2 164,80 zł**. Do powstania szkody dojszć miało zatem już w chwili zawarcia umowy cesji wierzytelności, tj. w dniu 25 lutego 2013 roku i z tym też dniem rozpoczął bieg 3 letniego terminu przedawnienia z tytułu odpowiedzialności kontraktowej. Do dnia wniesienia powództwa w niniejszej sprawie, tj. do dnia 1 lutego 2017 roku, strona powodowa nie podjęła żadnych czynności zmierzających do przerwania biegu terminu przedawnienia roszczeń, w szczególności nie wezwała pozwanej od próby ugodowej ani nie zainicjowała postępowania mediacyjnego. Tym samym roszczenia odszkodowawcze o zapłatę kwoty 2 164,80 zł w reżimie odpowiedzialności deliktowej uległy przedawnieniu już z upływem dnia 25 lutego 2016 roku. Natomiast świadomość zaistnienia szkody (...) spółka z o.o. z siedzibą w C.,

decydującą o rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w reżimie odpowiedzialności deliktowej, w ocenie Sądu uzyskał najpóźniej wraz z informacją o przyjętym przez zobowiązane do wypłaty odszkodowania (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W. stanowisku o ograniczonej odpowiedzialności z uwagi na przyczynienie się poszkodowanej do zaistnienia szkody, tj. z dniem 23 marca 2013 roku. Wówczas to, bez względu na ewentualne deklaracje E. C. (1) (A.) w przedmiocie przyczyn i przebiegu zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku, jak też oświadczenia zawarte w umowie cesji wierzytelności, powód posiadał wszelkie informacje wskazujące nie tylko na sporność wysokości wierzytelności objętej przelewem, lecz również o prawdopodobnym przyczynieniu się poszkodowanej do zaistnienia szkody w dniu 11 stycznia 2013 roku i ograniczeniu odpowiedzialności odszkodowawczej ubezpieczyciela. Natomiast lansowana przez stronę powodową teza, jakoby (...) spółka z o.o. z siedzibą w C., mimo profesjonalnego charakteru swojej działalności w zakresie tzw. bezgotówkowego najmu pojazdów zastępczych oraz dochodzenia odszkodowań z tytułu tzw. szkód komunikacyjnych, jak też uzyskanej na podstawie pisemnego upoważnienia możliwości pozyskiwania wszelkich informacji dotyczących prowadzonego przez (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w W. postępowania likwidacyjnego oraz niekorzystnego stanowiska ubezpieczyciela w zakresie przyczynienia się poszkodowanej do powstania szkody, bezwarunkowo ufał osądowi pozwanej, w ocenie Sądu jawi się jako całkowicie absurdalna. Powód, z racji już samego profilu prowadzonej działalności gospodarczej, świadomy był konsekwencji przypisania poszkodowanej częściowej odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku, w szczególności ograniczenia odpowiedzialności odszkodowawczej ubezpieczyciela. Samo natomiast orzeczenie sądu w przedmiocie zasadności roszczeń odszkodowawczych w tym zakresie miało jedynie wymiar deklaracyjny i nie wpływało na możliwość żądania przez powoda od pozwanej rekompensaty poniesionej szkody z tytułu zawartej umowy cesji wierzytelności. W konsekwencji roszczenia powoda o odszkodowanie z uwagi na szkodę w wysokości 2 164,80 zł, poniesioną na skutek uzyskaniu przez powoda wierzytelności w niższej wysokości, aniżeli deklarowana przez kontrahenta przy zawieraniu umowy cesji, a zarazem niższej niż przysługująca powodowi należność z tytułu najmu pojazdu zastępczego - uległy przedawnieniu najpóźniej z dniem 23 marca 2016 roku, co przesądzało o konieczności oddalenia powództwa w tym zakresie. Powyższe przesądzało, wobec podniesionego przez pozwaną zarzut przedawnienia, o oddaleniu powództwa o zapłatę odszkodowania w zakresie kwoty 2 164,80 zł.

Istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy nie miała natomiast data wymagalności roszczenia z tytułu czynszu najmu pojazdu zastępczego, określona w fakturze VAT nr (...), ani też termin przedawnienia możliwości dochodzenia skutecznego spełnienia wierzytelności przez dłużnika. Źródła swoich roszczeń strona powodowa nie wywodziła bowiem z naruszenia stosunku zobowiązaniowego powstałego na skutek zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego, w szczególności obowiązku zapłaty czynszu najmu pojazdu, lecz odpowiedzialności sprawcy za szkodę powstałą przy zawieraniu umów cesji i powierniczego przelewu wierzytelności.

Drugi z uszczerbków majątkowych wskazywanych przez stronę powodową związany był natomiast z poniesionymi przez powoda kosztami zainicjowanego przez powoda – w wykonaniu umowy powierniczego przelewu wierzytelności - postępowania przed Sądem Rejonowym w C. przeciwko (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w W. o sygn. akt VIII GC (...). Na poniesione przez powoda koszty postępowania w łącznej wysokości 5 270,90 zł składała się opłata sądowa od pozwu w wysokości 339,00 zł, opłaty skarbowe od udzielonych pełnomocnictw w wysokości 34,00 zł, wydatki na poczet zwrotu kosztów dojazdu świadka w wysokości 80,00 zł, wydatki na poczet przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu ruchu drogowego w wysokości 2 900,90 zł oraz koszty zastępstwa procesowego przeciwnika procesowego w wysokości 1 917,00 zł. Strona powodowa słusznie podniosła, iż bieg terminu przedawnienia nie może rozpocząć się przed dniem spełnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, a tym samym przed dniem zaistnienia szkody majątkowej. W niniejszej sprawie uszczerbek w mieniu powodowego (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. – w związku z zainicjowanym postępowaniem sądowym – w wykonaniu umowy powierniczego przelewu wierzytelności - zasinał dopiero z chwilą orzeczenia przez Sąd Rejonowy w C. o kosztach postępowania związanych z zakończonym postępowaniem sądowym w sprawie o sygn. akt VIII GC (...), tj. w chwili wydania wyroku z dnia 5 kwietnia 2016 roku. W tym też dniu powód dowiedział się o szkodzie o swój bieg rozpoczął zarówno termin trzyletni przedawnienia roszczeń odszkodowawczych w reżimie odpowiedzialności kontraktowej, jak i deliktowej. Wobec wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie w dniu 1 lutego 2017 roku wątpliwości nie budziło, iż bieg tego terminu nie upłynął.

Dokonując wyboru reżimu odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej E. C. (1) (A.), kierując się prymatem tej zasady odpowiedzialności, która dla poszkodowanego jest korzystniejsza, Sąd doszedł do przekonania, iż wybór reżimu odpowiedzialności deliktowej, wobec konieczności wykazania – oprócz przesłanek szkody, zdarzenia, z którym ustawa wiąże obowiązek jej naprawienia oraz adekwatnego związku pomiędzy szkodą, tym zdarzeniem – przesłanki winy (art. 415 k.c.), był dla strony powodowej mniej korzystny. Przesłanka zawinienia łączy się z koniecznością wystąpieniem dwóch jej elementów: obiektywnego, czyli bezprawności zachowania i subiektywnego, zakładającego podstawy do postawienia zarzutu z punktu widzenia powinności i możliwości przewidywania szkody oraz przeciwdziałania jej wystąpieniu. Bezprawnym jest zachowanie sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym, przez który rozumie się nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, ale również nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych, czyli zasad współżycia społecznego gdzie wskazuje się, że bezprawność zachowania polega na przekroczeniu mierników i wzorców wynikających zarówno z wyraźnych przepisów, zwyczajów, utartej praktyki, jak i zasad współżycia społecznego. Bezprawność działania nie może przy tym ograniczać się do naruszenia obowiązków umownych, lecz musi naruszać normy powszechnie obowiązujące.

Strona powodowa, upatrująca źródła bezprawności zachowania E. C. (1) (A.) upatrywała w naruszeniu zasad współżycia społecznego, wyrażającym się świadomym zatajeniu przed kontrahentem okoliczności przyczynienia się do skutków zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku – w celu zawarcia umowy cesji i umowy powierniczego przelewu wierzytelności i wywołania szkody w mieniu (...) spółka z o.o. z siedzibą w C., zaistnienia powyższej przesłanki nie wykazała.

E. C. (1) (A.) już na etapie zawierania umowy najmu pojazdu zastępczego, a zatem przed zawarciem umowy cesji wierzytelności i umowy powierniczego przelewu wierzytelności, nie tylko zrelacjonowała kontrahentowi postrzegany przez siebie przebieg zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku, lecz również udzieliła mu - w dniu 25 stycznia 2013 roku - pisemnego upoważnienia do pozyskiwania wszelkich informacji dotyczących postępowania likwidacyjnego prowadzonego przez (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W.. Nie sposób przy tym pominąć, iż od dnia uzyskania powyższego upoważnienia do uzyskiwania informacji o przebiegu postępowania likwidacyjnego (25 stycznia 2013 roku) do dnia zwrotu pojazdu zastępczego (16 lutego 2013 roku) upłynął ponad tydzień, natomiast do dnia zwarcia cesji wierzytelności (25 lutego 2013 roku) - miesiąc. Tym samym poprzednik prawny (...) spółka z o.o. z siedzibą w C., zajmujący się w sposób profesjonalny tzw. bezgotówkowym wynajmem aut zastępczych i dochodzeniem odszkodowań z tytułu wypadków komunikacyjnych, jeszcze przed zawarciem umowy cesji wierzytelności uzyskał od pozwanej pełną i realną możliwość zweryfikowania rzetelności jej twierdzeń w odniesieniu do materiału zgromadzonego w toku postępowania likwidacyjnego. Podkreślić przy tym należy, iż podstawy do przypisania pozwanej zamiaru wprowadzenia w błąd (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. nie może stanowić sama tylko obiektywna niezgodność jej poglądów w zakresie przysługującego jej roszczenia odszkodowawczego z tytułu zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku, w tym w zakresie wyłącznej odpowiedzialności za skutki tegoż zdarzenia leżącej po stronie kierującego samochodem osobowym marki A. (...) o nr rej. (...), z ustaleniami poczynionymi przez Sąd Rejonowy w C.. W szczególności, iż zarówno treść relacji E. C. (1) (A.) z przebiegu zdarzeń złożonej na etapie postępowania likwidacyjnego, jak i jej zeznań w postępowaniu sądowym, w pełni korelowała z zawartą w aktach szkody dokumentacją zdjęciową, jak i twierdzeniami R. M. - kierującego w dniu 11 września 2013 roku samochodem osobowym marki A. (...) o nr rej. (...). Powyższa spójność materiału dowodowego skutkowałą uznaniem przez (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W. – w piśmie dnia 25 marca 2013 roku – swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku co do zasady. Przyjęty natomiast przez ubezpieczyciela 50% stopień przyczynienia się poszkodowanej do zaistnienia szkody, jak też poczynione w tym zakresie rozważania Sądu Rejonowego w C., nie opierały się na sprzecznych z twierdzeniami pozwanej ustaleniach, lecz odnosił się do błędu w taktyce jazdy pozwanej (wedle opinii ubezpieczyciela błąd ten polegać miał na niezachowaniu prędkości jazdy dostosowanej do panujących wówczas warunków drogowych, zaś stosownie do opinii sporządzonej przez biegłego sadowego z zakresu ruchu drogowego T. B. na zbyt gwałtownym przyspieszeniu po wyminięciu pojazdu poruszającego się po pasie jezdni przeznaczonym dla ruchu zgodnym z kierunkiem jazdy pozwanej). Powyższe ustalenia – bez

względem na ocenę ich prawidłowości - pozostawały w pewnej zbieżności logicznej z opisaną przez pozwaną utratą panowania nad pojazdem.

Tym bardziej nie sposób przyjąć, by do zatajenia przez E. C. (2) (A.) doszło na etapie zawierania umowy powierniczego przelewu wierzytelności (31 stycznia 2014 roku), kiedy to strony postępowania wskazywały na sporność roszczenia odszkodowawczego z uwagi właśnie na ustalony przez ubezpieczyciela – związany z niezachowaniem właściwej prędkości – stopień przyczynienia się poszkodowanej do skutków zdarzenia. E. C. (1) (A.) - jako uczestniczka wydarzeń - swoje poglądy w przedmiocie zakresu odpowiedzialności R. M. za skutki zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku opierać mogła wyłącznie o własne - subiektywne – przeświadczenie o przyczynach zdarzenia, w tym utraty przez nią panowania nad pojazdem. Nie posiadała ona ani specjalistycznej wiedzy z zakresu ruchu drogowego i wypadków drogowych, ani doświadczenia pozwalającego na dokonywanie profesjonalnej oceny przyczyn i przebiegu zdarzenia, czy zakresu odpowiedzialności ubezpieczyciela. Nie deklarowała również posiadania takich informacji. To (...) spółka cywilna R. K. (2) i E. K. (obecnie (...) spółka z o.o. z siedzibą w C.) – jako podmiot zajmujący się w sposób profesjonalny tzw. bezgotówkowym wynajmem aut zastępczych i dochodzeniem odszkodowań z tytułu wypadków komunikacyjnych – za zadanie miał, w oparciu o posiadaną wiedzę i doświadczenie, dokonać weryfikacji poglądów pozwanej, co do zasadności ubiegania się przez nią o odszkodowanie z tytułu szkody powstałej na skutek zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku, w tym w zakresie możliwości ustalenia jej przyczynienia się do zdarzenia i na tej podstawie zdecydować zarówno o ogólnej zasadności wystąpienia z powództwem o zapłatę dalszego odszkodowania, jak i ewentualnej wysokości żądania. Nie sposób przy tym uznać, by zawarcie przez pozwaną umowy powierniczego przelewu wierzytelności skierowane były na wyrządzenie powodowi szkody materialnej. Konstrukcja przelewu powierniczego przeniesienia wierzytelności w celu jej ściągnięcia polega na tym, że wierzyciel na podstawie stosunku wewnętrznego (z reguły umowy zlecenia) z inną osobą, zamiast udzielenia jej pełnomocnictwa, przelewa wierzytelność na zleceniobiorcę (cesjonariusza), który zobowiązuje się ściągnąć wierzytelność od dłużnika i wydać wierzycielowi uzyskane świadczenie. W następstwie takiej umowy, zleceniobiorca staje się nabywcą wierzytelności, która z prawnego punktu widzenia wchodzi do jego majątku. Zleceniobiorca (cesjonariusz) działa wprawdzie w imieniu własnym, ale z gospodarczego punktu widzenia na rachunek zleceniodawcy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1999 roku, sygn. akt: I CKN 111/99). Niewątpliwym celem zawarcia powyższej umowy przez E. C. (1) było dążenie do uzyskania pełnego odszkodowania za skutki zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku, a zarazem realizacja tych dążeń przynieść miała powodowi wymierną korzyść majątkową – w wysokości 30% netto uzyskanego odszkodowania. Powód, podejmując się dochodzenia dalszej części odszkodowania od ubezpieczyciela sprawy, wobec treści decyzji (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W. w pełni zdawał sobie sprawę z ryzyka przypisania pozwanej częściowej odpowiedzialności za skutki zdarzenia właśnie ze względu na popełniony przez nią błąd w technice jazdy w niekorzystnych warunkach drogowych (śliska nawierzchnia). Tym samym w ocenie Sądu przypisywanie E. C. (1) przez (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. działania z zamiarem wprowadzenia w błąd kontrahenta stanowiło w istocie próbę nieuzasadnionego przeniesienia na pozwaną odpowiedzialności za ryzyko podejmowane w związku z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą. Tym samym, wobec braku spełnienia podstawowej przesłanki odpowiedzialności deliktowej, jaką jest przesłanka zawinienia, żądanie przyznania odszkodowania w oparciu o art. 415 k.c. w zw. z art. 443 k.c., bez względu nawet na podniesiony zarzut przedawnienia roszczenia, podlegałoby oddaleniu w całości.

Zgodnie z art. 471 k.c., dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli ze szczególnego przepisu ustawy albo z czynności prawnej nie wynika nic innego, dłużnik odpowiedzialny jest za niezachowanie należytej staranności (art. 472 k.c.). Z dyspozycji przytoczonych przepisów wynika, iż przesłankami odpowiedzialności kontraktowej co do zasady jest powstanie szkody w majątku wierzyciela na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez dłużnika oraz istnienie pomiędzy nimi adekwatnego związku przyczynowego (art. 361§1 k.c.). Z przepisu art. 471 k.c. wynika zarazem domniemanie, iż nie wykonując lub nienależycie wykonując zobowiązanie, dłużnik działa w sposób zawiniony. Dłużnik może zatem uwolnić się od obowiązku zapłaty odszkodowania, jeżeli zostanie ustalone, iż niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialność. Z

procesowego punktu widzenia obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. odpowiedzialność kontraktową pozwanej E. C. (1) z domu A. wywodził w pierwszej kolejności z naruszenia przez nią § 1 pkt 3 mowy cesji wierzytelności z dnia 25 lutego 2013 roku, w którym to postanowieniu oświadczyła ona, iż przysługująca jej wierzytelność z tytułu odszkodowania jest bezsporna, nie jest przedawniona, nie jest ograniczona przepisami prawa ani postanowieniami umownymi, nadaje się do zbycia oraz jest wolna od obciążeń i może być dochodzona od ubezpieczyciela w pełnej wysokości oraz § 2 ust. 1 umowy powierniczego przelewu wierzytelności, zawierającego oświadczenie o przysługującej pozwanej wierzytelności obejmującej świadczenie pieniężne wynikające z wypadku samochodowego z dnia 11 stycznia 2013 roku i umowy ubezpieczenia nr (...), potwierdzonej decyzją ubezpieczyciela z dnia 16 lutego 2013 roku w przedmiocie ustalenia wysokości odszkodowania z tytułu szkody całkowitej w pojeździe marki B. o nr rej. (...), w wysokości 4 600,00 zł – poprzez naruszenie wymogów należytej staranności i złożenie oświadczeń nieprawdziwych.

Stosownie do art. 355 § 1 i 2 k.c. dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju (należyta staranność). Należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności. Pod pojęciem zachowania należytej staranności należy rozumieć sposób postępowania dłużnika odpowiadający wymaganiom zawartym w obiektywnym wzorcu postępowania, który jest tworzony na tle danego stosunku zobowiązaniowego. Z brzmienia art. 355 § 2 k.c. wynika zarazem, iż wzorec należytej staranności jest różny wobec osób nieprowadzących działalności o charakterze zawodowym, aniżeli osób wykonujących czynności w stosunku umownym w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. W tym ostatnim przypadku należyta staranność wymagana w stosunkach danego rodzaju jest oceniana przy uwzględnieniu wiedzy, doświadczenia i umiejętności praktycznych, jakie wymagane są od przedsiębiorcy podejmującego się określonej działalności.

Oceniając złożone przez pozwaną E. C. (1) z domu A. oświadczenia wiedzy w przedmiocie przysługujących jej wierzytelności w kontekście ogólnego wzorca postępowania konsumenta, dokonującego zbycia przysługującej mu wierzytelności odszkodowawczej, Sąd nie znalazł podstaw do uznania, by działania pozwanej naruszały ogólne wymogi należytej staranności. W pierwszej kolejności dostrzec należy, iż złożone oświadczenia oceniane mogły być jedynie w oparciu o stan wiedzy, jaki pozwana winna była posiadać na dzień składania każdego z nich. E. C. (1) z domu A. działała jako osoba fizyczna dokonująca czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową, a tym samym stosowany wobec niej wzorec należytej staranności nie mógł zakładać wiedzy, doświadczenia i umiejętności praktycznych, jakie wymagane byłyby wobec przedsiębiorcy.

E. C. (1) w chwili zawierania umowy cesji wierzytelności nie miała żadnych podstaw, by wierzytelności przysługującej jej wobec (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w W., objętej przedmiotową umową cesji, przypisywać status wierzytelności spornej, a co najwyżej wierzytelności niepotwierdzonej. Na dzień 25 lutego 2013 roku nie zawiązał się żaden spór co do istnienia powyższej wierzytelności - objęty ochroną ubezpieczeniową R. M. w złożonym pisemnym oświadczeniu nie kwestionował przyczyn i przebiegu zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku i w całości uznał swoją odpowiedzialność za jego skutki, samo natomiast towarzystwo ubezpieczeń, zawiadomione o powstałej szkodzie, nie zajęło jeszcze stanowiska w przedmiocie uznania swojej odpowiedzialności ubezpieczeniowej, o czym cesjonariusz – wobec udzielonego mu w dniu 25 stycznia 2013 roku upoważnienia – był poinformowany. Tym bardziej nie sposób przypisać pozwanej niezachowania należytej staranności przy składaniu oświadczenia zawartego w § 2 ust. 1 umowy powierniczego przelewu wierzytelności. Zawarte w powyższym zapisie umowy odwołanie do – znanej powodowi - decyzji ubezpieczyciela z dnia 16 lutego 2013 roku w przedmiocie ustalenia wysokości odszkodowania z tytułu szkody całkowitej w pojeździe marki B. o nr rej. (...), ustalającej 50% stopień przyczynienia się poszkodowanej, stanowiło jednoznaczną informację o niepewności zarówno istnienia, jak i wysokości przelewanej wierzytelności. Na wątpliwość istnienia i wysokości roszczenia wskazywał również przyjęty przez strony sposób ustalenia wynagrodzenia powoda z tytułu uzyskania wierzytelności od dłużnika i wydania świadczenia wierzycielowi, ustalone nie kwotowo, lecz procentowo – jako 30% uzyskanego świadczenia, powiększone o należyty podatek od towarów i usług. Poprzednik

prawny (...) spółka z o.o. z siedzibą w C., wobec udzielonego mu w dniu 25 stycznia 2015 roku upoważnienia do pozyskiwania wszelkich informacji dotyczących postępowania likwidacyjnego prowadzonego przez (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W., na dzień wytaczania powództwa przeciwko powyższemu towarzystwu ubezpieczeń posiadał wiedzę o wynikach prowadzonego postępowania likwidacyjnego, jak też o motywach podjętej w dniu 16 lutego 2013 roku decyzji w o ograniczeniu odpowiedzialności ze względu na przyczynienie się pozwanej. Jako podmiot profesjonalnie zajmujący się dochodzeniem odszkodowań z tytułu szkód komunikacyjnych na podstawie posiadanych informacji dokonywał oceny zasadności roszczeń odszkodowawczych, jak też ryzyka oddalenia powództwa ze względu na przypisanie pozwanej częściowej odpowiedzialności za skutki zdarzenia.

W dalszej kolejności strona powoda odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanej wywodziła z naruszenia § 1 pkt 5 umowy cesji wierzytelności z dnia 25 lutego 2013 roku, zobowiązującego cedenta – E. C. (1) (A.) do pokrycia - w przypadku nieprzysługiwania jej wierzytelności odszkodowawczej bądź zatajenia przez cesjonariusza okoliczności umożliwiających uzyskanie odszkodowania od towarzystwa ubezpieczeń - przysługującej powodowi wierzytelności z tytułu zwrotu kosztów samochodu zastępczego w pełnej wysokości wraz z odsetkami i wszystkimi innymi kosztami ubocznymi, związanymi z tą wierzytelnością. W okolicznościach przedmiotowej sprawy wierzytelność odszkodowawcza objęta umową cesji co do zasady przysługiwała, a sporna była jedynie jej wysokość. Dostrzec jednocześnie należy, iż strony w zawartej umowie cesji wysokości tej wierzytelności nie określiły, a jedynie odwołały się do źródła jej powstania, dopuszczając tym samym możliwość niepewności jej ostatecznej wysokości (choćby z uwagi na możliwość zakwestionowania przyjętych przez powoda stawek najmu pojazdu zastępczego). Powód brakującej wysokości należności z tytułu najmu pojazdu zastępczego, nie pokrytej wierzytelnością przeniesioną, dochodzić mógł od pozwanej na stosunku podstawowego, jakim był stosunek najmu pojazdu. Jednocześnie w niniejszej sprawie nie zachodziły okoliczności, pozwalające przypisywać działaniom E. C. (1) (A.) przymiotu zatajenia okoliczności umożliwiających uzyskanie odszkodowania od towarzystwa ubezpieczeń w pełnej wysokości. Jak wskazano we wcześniejszej części uzasadnienia ani materiał dowodowy zgromadzony w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w C. pod sygn. akt VIII GC (...), w tym akta postępowania likwidacyjnego prowadzonego przez (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A w W. oraz, ani też zaoferowany przez strony w niniejszym postępowaniu, w szczególności treść odpowiedzi strony pozwanej na wezwanie do zapłaty, nie wskazywał na sprzeczność twierdzeń powódki z rzeczywistym przebiegiem wydarzeń. Sama tylko obiektywna niezgodność jej poglądów – jako uczestnika wydarzeń - co do przyczyn zaistnienia zdarzenia, wpływających zarazem na wysokość przysługującego jej roszczenia odszkodowawczego, z ustaleniami poczynionymi przez Sąd Rejonowy w C.. E. C. (1) (A.) już na etapie zawierania umowy najmu pojazdu zastępczego przedstawiła zapamiętany przez siebie przebieg zdarzenia z dnia 11 stycznia 2013 roku, a jednocześnie udzieliła powodowi pisemnego upoważnienia do pozyskiwania wszelkich informacji dotyczących postępowania likwidacyjnego prowadzonego przez (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W., umożliwiającego mu pełną i realną możliwość zweryfikowania jej spostrzeżeń w odniesieniu do materiału zgromadzonego w toku postępowania likwidacyjnego. Dostrzec jednocześnie należy, iż niekorzystne dla strony powodowej rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w C. nie opierało się na zakwestionowaniu rzetelności relacji pozwanej E. C. (1), lecz sporządzonej w sprawie opinii biegłego sądowego z zakresu ruchu drogowego T. B., wedle której do krytycznej utraty przez pozwaną panowania nad pojazdem i uderzenia w barierkę mostu doprowadzić miał ostatecznie błąd w technice jazdy polegający na zbyt szybkim przyspieszeniu pojazdem marki B. (...) o nr rej. (...) po wyminięciu samochodu osobowego marki A. (...).

Zwrócić należy przy tym uwagę, iż powód w powyższym postępowaniu sądowym nie wnosił o przypozwanie E. C. (1), a tym samym nie tylko uniemożliwił jej przystąpienie do udziału w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego, lecz również pozbawił rzeczywistego wpływu na wyniki prowadzonego wówczas postępowania dowodowego, w szczególności możliwości kwestionowania prawidłowości sporządzonej opinii oraz zaskarżenia niekorzystnego orzeczenia Sądu Rejonowego w C..

Wobec zatem braku podstaw do przypisania działaniom pozwanej E. C. (1) niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, nie zaistniały przesłanki do ustalenia jej odpowiedzialności odszkodowawczej za uszczerbek majątkowy poniesiony przez (...) spółki z o.o. z siedzibą w C. na skutek pokrycia kosztów postępowania prowadzonego przez Sąd Rejonowy w C. pod sygn. akt VIII GC (...).

Wobec powyższego, uznając powództwo za nieuzasadnione, Sąd na podstawie art. 471 k.c. a contrario, orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. k.p.c. – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powód (...) spółki z o.o. z siedzibą w C. przegrał sprawę w całości, a więc na nim ciążył obowiązek zwrotu stronie pozwanej poniesionych przez nią kosztów procesu. Na zasądzoną na rzecz E. C. (1) z domu A. kwotę 1 817 zł składało się wyłącznie wynagrodzenie działającego w jej imieniu profesjonalnego pełnomocnika w wysokości 1800,00 zł, ustalone zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów (Dz.U. z 2016 r. poz. 1668), powiększone o opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł.